

I Debrecen er De ikke besøkende. De er vår gjest.

I en av de vakreste delene av Ungarn, i nærheten av Hortobágy Nasjonalpark, Europas største sammenhengende steppe, finner man Debrecen, landets nest største by og den østlige regionens sentrum for økonomi, handel, vitenskap og kultur. I løpet av byens historie har den ved to anledninger vært landets hovedstad. I hjertet av byen raget en gang Sankt Andreas kirken, i dag kjent som den gule to-tårnede Evangeliske kirke, byens symbol. Stemningsfulle gågater, praktfulle fontener, gamle, ærverdige hus, et sprudlende kulturliv og arrangement på høyt nivå gjør Debrecen til en behagelig, moderne storby.

Festivalbyen Debrecen

Besøkende til Debrecen, som kan skilte med en nær 700 år lang historie, kan velge og vrake blant utallige kulturelle arrangement på høyt nivå.

Blant våre arrangement er **Debrecen Blomsterkarneval og Karnevalsuken** i august, såvel som **Debrecen Jazzdager** i september kjent verden rundt, men også **Debrecen Vårfestival** og byens best besøkte gastronomiske arrangement, **Debrecen Kalkundager** kan by på innholdsrik underholdning.

Annet hvert år arrangeres **Béla Bartók Internasjonale Korkonkurranse og Folklorefestival**, rangert blant verdens 10 ypperste korkonkurranser. I det ukelange arrangementet deltar både hjemlige og utenlandske kor, internasjonalt anerkjente fagfolk og komponister. Edel kappestrid, vakre konserter på sommerkveldene, folkloreoppvisninger i opphetet stemning og verdenspremierer venter de interesserte.

Sier vi august, går tankene til **Debrecen Blomsterkarneval og Karnevalsuke** (15-21 august). Hvert år strømmer fire-fem hundre tusen mennesker til hovedgaten, Kossuth plass og de andre gatene toget går forbi. Den fargesprakende karnevalsprosjonen kan bli flere kilometer lang. Blomsterkomposisjonene er pyntet med millioner av blomster, og blir eskortert av hjemlige og utenlandske artistgrupper, dansere, orkestere, majoretter og flaggbærere.

Museumskvartal i sentrum

En av de rikeste folkemminnesamlinger i landet huses av **Déri Museum** i Debrecen, som forøvrig ble kåret til "Årets museum" i 2005. Størst tiltrekningskraft har nok Mihály Munkácsys tre monumentale skaperverk, den verdenskjente Kristus-trilogien, som hver fremstiller et avgjørende øyeblikk i Jesu liv. Men i tillegg til de faste utstillingene – som for eksempel den egyptiske og den østasiatiske samlingen – er også de tematiske utstillingene meget populære. I parken foran museumsbygningen finner vi fire Megyessy skulpturer som vant Grand Prix på Verdensutstillingen i Paris i 1937.

I Déri museets nærmeste omegn åpnet i september 2006 et nytt, treetasjes moderne kunstgalleri – under det offisielle navn **MODEM Moderne og Nåtids Kunstnerisk Sentrum**. Galleriet, som disponerer Mellom-Europas største sammenhengende utstillingsal, har i tillegg til moderne nåtids billedkunstutstillinger også andre kunstneriske programmer, forestillinger og kurs i museumspedagogi.

I arkivet, museet og biblioteket til **Debrecen Evangeliske Lærestanstalt**, som har vært i kontinuerlig drift siden 1538, kan den besøkende finne utallige verdifulle samlinger. Det store biblioteket er med sine halv million bind den største samlingen innen Den ungarske evangeliske kirke. Enkelte rariteter er enestående i Europa, ja faktisk i hele verden. I bibelsamlingen kan den hellige

skrift leses på over 250 språk; biblioteket forvarer nær 100 kodekser og verdifulle håndskrevne kart fra middelalderen. I lærestanstaltens museum finnes over 17 000 gjenstander fordelt på avdelinger som arkeologi, historie, skolehistorie, billedkunst, kunsthåndverk, folkeminne og numismatikk. Det mest betydelige -- også tallmessig sett -- er avdelingen for kunsthåndverk med sine unike skatter fra ungarsk gullsmed- og broderikultur.

Debrecen Litterært Museum har samlet byens rike litterære tradisjoner; her kan man se nær femti tusen gjenstander, manuskript og kunstverk fra Mihály Vitéz Csokonais tid og fram til i dag. I tillegg råder også **László Holló Minnemuseum** og **Ferenc Medgyessy Minnemuseum** over betydelige samlinger.

Tradisjoner og håndverk

Debrecen var en gang sentrum for garvere. Interesserte i kunsthåndverk kan i **Garverhuset – Håndverkernes Hus** stifte bekjentskap med såvel folkelige håndverkstradisjoner som arbeid av nåtidens kunstnere. I verkstedene kan man få innblikk i de gamle mesteres "hemmeligheter" innenfor håndverk som filt-pressing, folkedraktsøm, brodering, pottemakerkunst, blåfarving, og her er det mulig å se hvordan man lager kniplinger, ja man kan endog prøve det selv.

180 år gammel badekultur i Debrecen

Omgitt av Byskogens trær holder **Aquaticum Kurbad og Badeanlegg** åpent hele året. I termalbadet, som også omfatter et badeland, er bassenger såvel innendørs som utendørs fylt med vann av medisinsk kvalitet med forskjellige temperaturer. Kurvannet inneholder natriumklorid, hydrogenkarbonat, jod, brom, lut, og egner seg utmerket til behandling av reumatiske lidelser, hudsykdommer og gynekologiske sykdommer.

Kurbadet inneholder en medisinsk avdeling, hvor badegjestene kan velge mellom nær førti forskjellige behandlinger, alt under oppsyn av spesialister og kvalifisert helsepersonell – fysioterapeuter som tilbyr massasje, sykegymnastikk og varmebehandling.

I Aquaticum finner man en **Wellness Øy** hvor gjestene som vil slappe av eller bli oppfrisket, kan velge mellom 60 forskjellige servicetilbud, inklusive asiatisk bevegelsesterapi. Spesielle massasjer, asiatiske helbredingsmetoder, avslappende wellnessbad, naturmedisinske behandlinger sørger for både fysisk og åndelig harmoni.

Et innendørs **Mediterransk Badeland** med tropiske planter og diverse opplevelseselementer i friske, grønne omgivelser kan tilby badegjestene 7 store sklier og 4 barnesklier. Under den gigantiske kuppelen som har en omkrets på 66 meter, sørger bølgebad, klatrevegg, jakuzzi- og boblebad, hulebad, diverse massasjebad, badstue, restaurant og et thai massasjeenter for at stemningen er på topp.

Smakskavalkade

I de stemningsfulle restaurantene i Debrecen kan tørste og sultne gjester velge blant diverse smakfulle retter av egenartet ungarsk og regionstypisk karakter. Fylt kål à la Debrecen laget av surkål og røkt kjøtt er kjent over hele landet som byens varemerke. Akkurat som retter bestående av Debrecen pølser, småbiff à la Debrecen, biff à la Hortobágy og entrecôte à la Debrecen. I tillegg til de for vår region så karakteristiske, noe fete Hajdúság rettene vil også tilhengere av et sunnere kosthold finne spesialiteter etter sin smak. I byens mange utmerkede konditorier anbefales det å smake den på tradisjonelt vis tilberedte Dobos kaken, Rákóczi skjørøst kake, sukkerfrie kaker eller pogácsa (liten, rund salt kake) laget av tönkölymel.

En av regionens best besøkte gastronomiske arrangement er **Debrecen Kalkundager**, som går av stabelen hvert år i juni i sentrum av byen. I en kavalkade av innslag over tre dager finner det sted kokkonkurranser, konserter – både klassisk og lettere underholdningsmusikk –, forestillinger, kappleik, barneprogram og marked både for de som søker underholdning og de som vil kople av.

Vakre gamle, ærverdige bygninger

I en av Debrecens eldste gater står et av romantikkens arkitektoniske praktverk, Csokonai Teater som ble oppført i 1865. Byens første permanente teater, oppført i murstein og rikt utsmykket med statuer, maner fram storheter fra den internasjonale og den nasjonale teaterverden, og er i dag et kraftfelt i byens kulturliv.

I hovedgaten i det historiske sentrum av byen ligger et av de vakreste ungarske hus i jugendstil, Megyeháza. Bygningens utsmykninger, blomsterkranser og de fire væpnede hajdústatuene er utført med pyrogranitt fra den berømte Zsolnay fabrikk. Mest interessant er forøvrig de fargede glassvinduene, som fremstiller de opprinnelige syv stammelederne fra landnåmstiden.

Fra Bika familien, som har vært bosatt i Debrecen siden 1536, kjøpte byen tomt og et musteinshus som ble omgjort til vertshus. Senere ble det påbygd en ny etasje, og midt på fasaden ble det montert et våpenskjold i smijern og messing som fremstiller en stangende okse -- bika betyr nemlig okse. Slik ble det tidligere vertshuset til Hotell Aranybika, gulloksen. Grand Hotel Aranybika ble bygget i jugendstil i 1915 etter tegninger av Alfréd Hajós, den første ungarske olympiske mester. Plastikken på fasaden ble laget av italienske steinhuggere.

Den høyere utdanning i Debrecen har røtter helt tilbake til det 16. århundre, da Debrecen Evangeliske Lærestanstalt ble dannet i 1538. Denne lærestalten har hovedårsaken for at det Ungarske Kongelige Universitet ble opprettet i 1912. Debrecen Universitets neobarokke hovedbygning får sin ærverdighet understreket av den monumentale parken i fransk stil i forkant av bygget, med statuer av berømte predikatorer og digre fontener.

Herskapshuset i klassisistisk moderne stil, bygget 1820-30, i sentrum av byen, har en gang tilhørt familiene Dégenfeld og Tisza. Det gamle enetasjes huset ble senere ombygget og påbygd en etasje i eklektisk stil mens det var eid av tidligere statsminister Kálmán Tiszas hustru. Herskapshuset ble deretter kalt Tiszapalota.

